MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2015/703,

30. aprill 2015,

millega kehtestatakse võrgueeskiri koostalitlus- ja andmevahetuseeskirjade kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrust (EÜ) nr 715/2009 maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1775/2005, [1] eriti selle artikli 6 lõiget 11,

ning arvestades järgmist:

(1) Määrusega (EÜ) nr 715/2009 on kehtestatud mitu ülesannet Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustikule (ENTSOG) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 713/2009 [2] loodud Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööametile (edaspidi „koostööamet"). Nende ülesannete seas on üleeuroopaliste võrgueeskirjade koostamine määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 8 lõikes 6 osutatud valdkondades, mida peavad kohaldama kõik gaasi ülekandesüsteemide haldurid.

(2) Selleks et soodustada ja hõlbustada gaasi ülekandesüsteemides tõhusat gaasiga kauplemist ja gaasi edastamist Euroopa Liidus, sedasi turge paremini sisemiselt integreerides, tuleks kehtestada määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 8 lõike 6 punktides e ja d osutatud koostalitlusvõime ja andmevahetuse eeskirju käsitlev võrgueeskiri, lähtudes ENTSOGi koostatud ja koostööameti soovitatud projektist ning kooskõlas määruse (EÜ) nr 715/2009 artiklis 6 sätestatud menetlusega.

(3) Ühtlustamise puudumine tehnilises, operatiivses ja kommunikatsioonivaldkonnas võib luua tõkkeid gaasi vabale liikumisele Euroopa Liidus, kahjustades seeläbi turgude ühendamist. Euroopa Liidu koostalitlusvõime ja andmevahetuse eeskirjad peaksid võimaldama kõnealustes valdkondades vajalikku ühtlustamist, aidates sellega kaasa turgude tõhusale ühendamisele. Sel eesmärgil ning kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurite vahelise kaubandus- ja operatiivkoostöö soodustamiseks peaks käesolev määrus käsitlema süsteemidevahelisi ühenduslepinguid, mõõtühikuid, gaasi kvaliteeti, odoreerimist ning andmevahetust. Määrusega tuleks kehtestada eeskirjad ja menetlused, mille abil saavutada sobiv ühtlustamise tase tõhusa gaasiga kauplemise ja gaasi transpordi nimel kõigis Euroopa Liidu gaasi ülekandesüsteemides.

(4) Olukordades, kus ühenduspunkti eri pooltel esinevad gaasi kvaliteedi ja odoreerimistavade erinevused võivad takistada gaasiturgude ühendamist, peaksid kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid tagama omavahel läbipaistvuse ning koostöö. Käesolevas määruses sätestatud kohustused, mis käsitlevad eelkõige gaasi kvaliteeti ja odoreerimist, ei piira liikmesriikide pädevust.

(5) Käesoleva määruse gaasi kvaliteediga seotud sätted peaksid pakkuma tõhusaid lahendusi, piiramata CENi poolt mandaadi M/400 alusel standardiseerimisprotsessi kohaselt välja töötatava üleeuroopalise suure küttevääртusega gaasi standardi vastuvõtmist.

(6) Artiklites 13, 17 ja 18 fikseeritud koostalitlusvõime eeskirjade eesmärk on tagada määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 8 lõikes 7 kirjeldatud turgude ühendamine ning neil on laiem reguleerimisala kui ainult süsteemidevahelised ühenduspunktid.

---

[1] ELT L 211, 14.8.2009, lk 36.

[2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 713/2009, 13. juuli 2009, millega luuakse Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (ELT L 211, 14.8.2009, lk 1).

(7) Käesoleva määruse artikkel 13 ei mõjuta liikmesriikide poolt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/142/EÜ ([1]) artikli 1 lõike 2 kohaldamisel kasutatavaid ühikuid ega võrdlustingimusi. Asjaomased isikud võivad kasutada lisas esitatud teisendustabelit kooskõlas standardiga EN ISO 13443 „Maagaas – standardsed võrdlustingimused".

(8) Käesoleva määruse V peatükk peaks tagama andmevahetuse sobival tasemel ühtlustamise, et toetada Euroopa gaasisiseturu väljakujundamist ja toimimist, varustuskindlust ning sobivat ja turvalist juurdepääsu teabele, hõlbustades piiriülest ülekandetegevust.

(9) Käesolevas määruses sätestatud meetmed on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/73/EÜ ([2]) artikli 51 kohaselt asutatud komitee arvamusega.

(10) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 8 lõigetega 8 ja 9 peaks ENTSOG tegema järelevalvet ja analüüsima käesoleva määruse rakendamist ning andma oma järeldustest aru koostööametile, et võimaldada viimasel täita enda määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 9 lõikest 1 tulenevaid kohustusi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse võrgueeskiri, millega sätestatakse koostalitlusvõime ja andmevahetusega seotud eeskirjad ning gaasi ülekandesüsteemide haldamise ühtlustatud eeskirjad.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse ülekandesüsteemidevahelistes ühenduspunktides. Seoses andmete avaldamisega kohaldatakse määruse (EÜ) nr 715/2009 I lisa punktis 3.2 määratletud asjaomaste punktide suhtes artiklit 13. Lisaks ühenduspunktidele kohaldatakse artiklit 17 ka muude selliste ülekandevõrgupunktide suhtes, kus mõõdetakse gaasi kvaliteeti. Artiklit 18 kohaldatakse ülekandesüsteemide suhtes. Käesolevat määrust võib kohaldada ka kolmandatest riikidest sisenemise punktides ja kolmandatesse riikidesse väljumise punktides, kui riiklikud ametiasutused on nii otsustanud.

3. Käesolevat määrust ei kohaldata liikmesriikide vaheliste ühenduspunktide suhtes, kui ühele neist liikmesriikidest on tehtud direktiivi 2009/73/EÜ artikli 49 kohane erand, v.a juhul, kui asjaomased liikmesriigid lepivad kokku teisiti.

Artikkel 2

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse mõisteid määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 2, komisjoni määruse (EL) nr 984/2013 ([3]) artikli 3, komisjoni määruse (EL) nr 312/2014 ([4]) artikli 3 ning direktiivi 2009/73/EÜ artikli 2 tähenduses. Lisaks kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „erakorraline sündmus" – mis tahes kavandamatu sündmus, mis ei ole mõistlikult kontrollitav ega välditav ja mis võib põhjustada piiratud aja jooksul võimsuse vähenemist, mõjutades seeläbi gaasi kogust või kvaliteeti antud ühenduskohas ning omades võib-olla tagajärgi ülekandesüsteemide haldurite vahelistele ning ülekandesüsteemi halduri ja võrgu kasutajate vahelistele vastastoimetele;

b) „algatav ülekandesüsteemi haldur" – ülekandesüsteemi haldur, kes algatab sobitamismenetluse, saates vajalikud andmed sobitavale ülekandesüsteemi haldurile;

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/142/EÜ, 30. november 2009, küttegaasiseadmente kohta (ELT L 330, 16.12.2009, lk 10).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/73/EÜ, 13. juuli 2009, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 94).

([3]) Komisjoni määrus (EL) nr 984/2013, 14. oktoober 2013, millega kehtestatakse gaasi ülekandesüsteemide võimsuse jaotamise mehhanismide võrgueeskirjad ning täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 715/2009 (ELT L 273, 15.10.2013, lk 5).

([4]) Komisjoni määrus (EL) nr 312/2014, 26. märts 2014, millega kehtestatakse ülekandesüsteemides gaasivarustuse tasakaalustamise võrgueeskiri (ELT L 91, 27.3.2014, lk 15).

c) „väiksema koguse reegel" tähendab, et kummalgi ühenduspunkti poolel menetletud koguste erinevuse korral võetakse kinnitatud kogus võrdseks kahest menetletud kogusest väiksemaga;

d) „sobitamismenetlus" – kummalgi ühenduspunkti poolel võrgu kasutajate jaoks menetletavate gaasikoguste võrdlemise ja ühtlustamise protsess, mille tulemus on võrgu kasutajate jaoks kinnitatud kogused;

e) „sobitav ülekandesüsteemi haldur" – ülekandesüsteemi haldur, kes viib ellu sobitamismenetluse ja saadab sobitamismenetluse tulemused algatavale ülekandesüsteemi haldurile;

f) „mõõdetud kogus" – gaasi kogus, mis ülekandesüsteemi halduri mõõtmisseadmete kohaselt on teatava ajavahemiku jooksul voolanud füüsiliselt läbi ühenduspunkti;

g) „operatiivse tasakaalustamise konto" – kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurite vaheline konto, mida kasutatakse juhtimiserinevuste haldamiseks ühenduspunktis, et lihtsustada gaasiarvestust ühenduspunktiga seotud võrgu kasutajate jaoks;

h) „menetletud kogus" – gaasi kogus, mille on kindlaks määranud algatav ülekandesüsteemi haldur ja sobitav ülekandesüsteemi haldur ning mis võtab arvesse võrgu kasutaja märkimisi või ümbermärkimisi ning lepingusätteid, mis on sätestatud asjaomases transpordilepingus ja mida kasutatakse sobitamismenetluse alusena;

i) „juhtimiserinevus" – ülekandesüsteemide halduri kavandatud edastatava gaasikoguse ning ühenduspunktis mõõdetud gaasikoguse vahe.

II PEATÜKK

ÜHENDUSLEPINGUD

Artikkel 3

Üldsätted

Kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid tagavad, et iga ühenduspunkti suhtes on ühenduslepinguga hõlmatud vähemalt järgmised artiklites 6–12 täpsustatud tingimused:

a) voo juhtimise reeglid;

b) gaasi koguste ja kvaliteedi mõõtmispõhimõtted;

c) sobitamismenetluse juhised;

d) gaasikoguste jaotamise juhised;

e) suhtlusmenetlused erakorraliste sündmuste puhul;

f) ühenduslepingutest tulenevate vaidluste lahendamine;

g) ühenduslepingu muutmise menetlus.

Artikkel 4

Teavitamiskohustus

1. Ülekandesüsteemide haldurid määravad kindlaks ühenduslepingutes sisalduva teabe, mis mõjutab otseselt võrgu kasutajaid, ning teavitavad neid sellest.

2. Enne artikli 3 punktides c, d ja e osutatud juhiseid sisaldava ühenduslepingu sõlmimist või muutmist kutsuvad ülekandesüsteemide haldurid võrgu kasutajaid esitama nende eeskirjade kavandatava teksti kohta märkusi vähemalt kaks kuud enne lepingu sõlmimist või muutmist. Ülekandesüsteemide haldurid võtavad oma ühenduslepingut sõlmides või muutes võrgu kasutajate märkusi arvesse.

3. Kui ülekandesüsteemide haldurid sõlmivad pärast käesoleva määrus jõustumist ühenduslepingu või teevad sellesse muudatusi, teatavad nad oma riiklikule järelevalveasutusele ja ENTSOGile artiklis 3 loetletud kohustuslikud tingimused ja nende muudatused kümne päeva jooksul pärast lepingu sõlmimist või muutmist. Ülekandesüsteemide haldurid esitavad kümne päeva jooksul ühenduslepingu ka teise liikmesriigi pädeva asutuse nõudmise korral.

Artikkel 5

Ühenduslepingu näidis

1. 30. juuniks 2015 töötab ENTSOG välja ja avaldab ühenduslepingu näidise projekti, mis hõlmab artiklites 6–10 sätestatud vaiketingimusi.

2. Riiklik järelevalveasutus võib kuni 31. augustini 2015 avaldada arvmust selle kohta, kas näidisleping on kooskõlas liikmesriigi õigusega. Koostööamet võtab nõuetekohaselt arvesse riiklike järelevalveasutuste arvamusi ja esitab seejärel oma arvamuse näidislepingu kohta ENTSOGile 31. oktoobriks 2015. Olles võtnud arvesse koostööameti arvamust, avaldab ENTSOG lõpliku näidislepingu oma veebilehel 31. detsembriks 2015.

3. Kui kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid ei suuda kooskõlas artikliga 3 ühes või mitmes artiklites 6–10 sätestatud tingimuses oma ühenduslepingus kokku leppida, sõlmivad nad kõigis tingimustes, milles nad ei ole suutnud kokku leppida, ühenduslepingu ENTSOGi näidislepingu alusel.

Artikkel 6

Voo juhtimise reeglid

1. Voo juhtimisega seoses peavad kõrvutiasuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid

a) tagama, et kehtestataks reeglid selleks, et võimaldada ühenduspunktis kontrollitavat, täpset, ennustatavat ja tõhusat gaasivoogu;

b) tagama, et kehtestataks reeglid gaasivoo juhtimiseks läbi ühenduspunkti ning sobitamismenetluse kohasest voost kõrvalekallete minimeerimiseks;

c) määrama ülekandesüsteemi halduri, kes vastutab gaasivoo juhtimise eest ühenduspunktide vahel. Kui kõrvutiasuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid ei suuda sellise määramise suhtes kokkuleppele jõuda, siis vastutab ülekandesüsteemi haldur, kes käitab voo juhtimise seadmeid, koos teis(t)e ülekandesüsteemi(de) halduri(te)ga gaasivoo juhtimise eest läbi ühenduspunkti.

2. Gaasivoo juhtimiseks otsustavad kõrvutiasuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid igas ühenduspunktis gaasi koguse ja suuna igaks gaasipäeva tunniks.

Tingimusel, et kõik kõrvutiasuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid täidavad rõhuga seotud lepingulisi kohustusi, vastutab lõike 1 punkti c kohaselt määratud ülekandesüsteemi haldur gaasivoo juhtimise eest läbi ühenduspunkti

a) juhtimiserinevuse minimeerimiseks piisaval täpsuse tasemel ning

b) gaasi ülekandevõrkude tõhusaks kasutamiseks sobival stabiilsuse tasemel.

3. Kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurite otsustatav gaasivoo kogus ja suund peab kajastama

a) sobitamismenetluse tulemust;

b) operatiivse tasakaalustamise konto muutust;

c) kõrvutiasuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurite vahelisi tõhusaid voo juhtimise kokkuleppeid, mille eesmärgiks on näiteks gaasivoo kiirendamine, aeglustamine, miinimumvoog, käidu kulutõhusus ning voo jaotamine ja/või voo suuna muutmine virtuaalses ühenduspunktis, kui see on olemas;

d) mis tahes kokkuleppeid, millega hallatakse piiriülese kaubanduse piiranguid, mis tulenevad gaasi kvaliteedierinevustest kooskõlas artikliga 15 ja/või odoreerimistavadest kooskõlas artikliga 19.

4. Ülekandesüsteemi haldur võib otsustada muuta gaasi kogust või gaasi voo suunda või mõlemat, kui seda on vaja selleks, et

a) täita ühenduspunktis kohaldatavates liikmesriikide või Euroopa Liidu ohutusõigusaktides kehtestatud sätteid;

b) täita nõudeid, mis on sätestatud hädaolukorra lahendamise kavades ja ennetavates tegevuskavades, mis on töötatud välja kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 994/2010 ([1]);

c) reageerida juhul, kui halduri süsteemi mõjutab erakorraline sündmus.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 994/2010, 20. oktoober 2010, milles käsitletakse gaasivarustuse kindluse tagamise meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 2004/67/EÜ (ELT L 295, 12.11.2010, lk 1).

Artikkel 7

Gaasi koguse ja kvaliteedi mõõtmispõhimõtted

1. Gaasi mahu, energia ja kvaliteedi mõõtmispõhimõtetega seonduvalt tagavad kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid, et

a) kehtestatakse ühenduspunktis kohaldatavate mõõtmisstandardite üksikasjad;

b) määratakse ülekandesüsteemi haldur, kes vastutab mõõtmisseadmete paigaldamise, käitamise ja hooldamise eest. Kõnealune haldur on kohustatud tegema kogu teabe ja andmed ühenduspunktis gaasivoogude mõõtmise kohta kättesaadavaks teis(t)ele kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemi(de) halduri(te)le õigeks ajaks ja ettenähtud sagedusega.

2. Mõõtmisseadmete paigaldamisel, käitamisel ja hooldamisel ühenduspunktis tuleb võtta arvesse kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide halduritele liikmesriigi õigusnormidega kehtestatud tehnilisi nõudeid.

3. Kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid lepivad kokku mõõtmispõhimõtetes, mis peavad hõlmama vähemalt järgmist:

a) mõõtejaama kirjeldus, sealhulgas kasutatavad mõõtmis- ja analüüsiseadmed ning andmed võimalike varuseadmete kohta, mida saab rikke korral kasutada;

b) gaasi kvaliteedinäitajad ning maht ja energia, mida mõõdetakse, samuti mõõtmisvahemik ja kasutatavate mõõteseadmete lubatud piirviga või määramatuse ülempiir, mõõtmiste sagedus, kasutatavad mõõtühikud ning standardid, mille järgi mõõtmisi tehakse, ning teisendustegurid, kui neid kasutatakse;

c) menetlused ja meetodid, mida kasutatakse nende näitajate arvutamiseks, mida otseselt ei mõõdeta;

d) transporditava energia määramisel lubatud piirvea või määramatuse; arvutamise meetodi kirjeldus;

e) mõõdetavate näitajate puhul kasutatavate andmete valideerimisprotsessi kirjeldus;

f) mõõtmise valideerimise ja kvaliteeditagamise kord, sealhulgas verifitseerimis- ja kohandamismenetlused, milles kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid kokku lepivad;

g) kord, mille kohaselt kõrvutiasuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid esitavad üksteisele mõõdetavate näitajate andmeid, sealhulgas sagedus ja sisu;

h) konkreetne signaalide ja häirete nimekiri, mida esitab (esitavad) kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemi(de) haldur(id), kes käitab (käitavad) mõõtmisseadmeid, teis(t)ele ülekandesüsteemi halduri(te)le;

i) mõõtmise korrektsiooni määramise meetod ning võimalikud hilisemad menetlused, mis võivad olla vajalikud ajutises olukorras, milles mõõtmisseadmed on või on olnud ekslikud (kas alla või üle ettenähtud määramatuse vahemiku). Ülekandesüsteemi haldur võtab vajalikud meetmeid selle olukorra kõrvaldamiseks;

j) juhised, mida kohaldatakse kõrvutiasuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurite vahel mõõtmisseadmete rikke korral;

k) juhised, mida kohaldatakse kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurite vahel

   i) mõõtmisrajatisele juurdepääsuks;

   ii) mõõtmisrajatise täiendavaks verifitseerimiseks;

   iii) mõõtmisrajatise muutmiseks;

   iv) mõõtmisrajatises kalibreerimise või hooldustöö ajal juuresviibimiseks.

4. Kui kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid ei täida lõigetes 1 ja 3 sätestatud kohustusi, siis

a) vastutab mõõtmisseadmete üle kontrolli omav ülekandesüsteemi haldur selliste seadmete paigaldamise, käitamise ja hooldamise eest ning gaasivoogude mõõtmise kohta ühenduspunktis teisele ülekandesüsteemi haldurile andmete õigeaegse esitamise eest;

b) kohaldatakse Euroopa standardi EN1776 „Gaasivarustuse süsteemid. Maagaasi mõõtejaamad" kehtivat versiooni.

Artikkel 8

Sobitamismenetluse eeskirjad

1. Sobitamismenetlusega seoses peavad kõrvutiasuvate süsteemide ülekandesüsteemide haldurid kehtestama

a) sobitamismenetlust üksikasjalikult kirjeldavad eeskirjad, mis võtavad vajaduse korral arvesse päeva-tunni märkimiskorda;

b) selliste asjakohaste andmete edastamist ja töötlemist reguleerivad eeskirjad kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurite vahel, mille põhjal arvutatakse gaasi töödeldud koguseid ning kinnitatud koguseid võrgu kasutajate jaoks ning gaasi kogust, mille liikumist ühenduspunkti(de) kaudu on vaja kavandada.

2. Märkimist ja ümbermärkimist hallatakse kooskõlas järgmisega:

a) sobitamiseeskirja kohaldamine peab andma kummagi võrgu kasutajate paari jaoks mõlemal ühenduspunkti poolel tulemuseks samased kinnitatud kogused, kui menetletud koguseid ei ühtlustata;

b) kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid võivad leppida kokku, et hallatakse või rakendatakse muud sobitamiseeskirja kui väiksema koguse reegel, tingimusel et see eeskiri avaldatakse ning et võrgu kasutajaid kutsutakse esitama kavandatava sobitamiseeskirja kohta märkusi vähemalt kahe kuu pikkuse perioodi jooksul pärast kõnealuse eeskirja avaldamist;

c) kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid täpsustavad oma vastavad rollid sobitamismenetluses, märkides, kas nad on algatavad või sobitavad süsteemihaldurid;

d) kõrvutiasuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid täpsustavad sobitamismenetluses kohaldatava ajakava märkimise ja ümbermärkimise tsükli raames, võttes arvesse, et kogu sobitamismenetlus ei tohi võtta rohkem kui kaks tundi alates märkimise ja ümbermärkimise algusest, ning võtavad arvesse

   i) andmeid, mida on vaja kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurite vahel vahetada, et võimaldada neil teavitada võrgu kasutajaid kinnitatud kogustest enne märkimise ja ümbermärkimise tsükli lõppu, sealhulgas vähemalt lõike 4 punktis b osutatud andmeid;

   ii) alapunktis i määratletud andmevahetusprotsess peab võimaldama kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide halduritel teostada kõik arvutus- ja suhtlusetapid täpselt ja õigel ajal.

3. Ühenduspunktis märkimisi töödeldes tagavad kõrvutiasuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid, et mõlemal ühenduspunkti poolel arvutatakse gaasivoogu pidevalt, võttes arvesse võimalikku ajutist vooluhulga vähenemist tulenevalt artikli 6 lõikes 4 osutatud tingimustest ühenduspunkti ühel või mõlemal poolel.

4. Iga ühenduslepingu andmevahetust käsitlevates sätetes nähakse sobitamismenetluse jaoks ette järgmine:

a) kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurite vahel andmevahetuse kasutamine kooskõlastamisprotsessi jaoks;

b) sobitamismenetluse andmevahetuses sisalduv ühtlustatud teave, mis hõlmab vähemalt järgmist:

   i) ühenduspunkti tunnusandmed;

   ii) võrgu kasutaja tunnusandmed või vajaduse korral tema portfelli tunnusandmed;

   iii) võrgu kasutajale gaasi tarniva või temalt vastu võtva poole tunnusandmed või vajaduse korral tema portfelli tunnusandmed;

   iv) sobitatava gaasivoo algus- ja lõpuaeg;

   v) gaasipäev;

   vi) menetletud ja kinnitatud kogused;

   vii) gaasivoo suund.

5. Kui kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid oma ühenduslepingus teisiti kokku ei lepi, kehtib järgmine:

a) ülekandesüsteemide haldurid kasutavad väiksema koguse reeglit. Väiksema koguse reegli vaikimisi kohaldamist võib piirata üksnes juhul, kui on täidetud määruse (EÜ) nr 715/2009 I lisa punkti 2.2.3.1 tingimused ja kui selle kohaldamisega takistataks kindla võimsuse pakkumist ülekoormuse haldamise korra raames;

b) voojuhtimisseadmete üle kontrolli omav ülekandesüsteemi haldur on sobitav ülekandesüsteemi haldur;

c) ülekandesüsteemi haldurid viivad ellu sobitamismenetluse järgmistes üksteisele järgnevates etappides:

i) algatav ülekandesüsteemihalduri arvutab ja saadab menetletud gaasikogused neljakümne viie minuti jooksul märkimise või ümbermärkimise tsükli algusest;

ii) sobitav ülekandesüsteemi haldur arvutab ja saadab kinnitatud gaasikogused üheksakümne minuti jooksul märkimise või ümbermärkimise tsükli algusest;

iii) kinnitatud gaasikoguste saatmine võrgu kasutajatele ning kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemi haldurite poolt ühenduspunkti läbiva gaasivoo kavandamine toimub kahe tunni jooksul märkimise või ümbermärkimise tsükli algusest. Kirjeldatud üksteisele järgnevad etapid ei piira määruse (EL) nr 984/2013 artiklis 22 ja käesoleva artikli lõike 2 punktis d osutatud minimaalsete katkestusest etteteatamise aegade kohaldamist.

Artikkel 9

Gaasikoguste jaotamise eeskirjad

1. Gaasikoguste jaotamisega seonduvalt sätestavad kõrvutiasuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid juhised, mis tagavad jaotatud koguste kooskõla mõlemal ühenduspunkti poolel.

2. Kui ühenduslepingus teisiti kokku ei lepita, kasutavad ülekandesüsteemi haldurid operatiivse tasakaalustamise kontot. Mõõtmisseadmete üle kontrolli omav ülekandesüsteemi haldur, kasutades valideeritud koguseid, arvutab operatiivse tasakaalustamise konto uue väärtuse ning teatab selle kõrvutiasuvate piirkondade ülekandesüsteemi halduri (te)le.

3. Kui kasutatakse operatiivse tasakaalustamise kontot, siis

a) juhtimiserinevus jaotatakse kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurite operatiivse tasakaalustamise kontole ning iga kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemi halduri poolt oma vastavatele võrgu kasutajatele teatatud jaotatud kogused peavad olema võrdsed kinnitatud kogustega;

b) kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid hoiavad operatiivse tasakaalustamise konto bilanssi võimalikult nullilähedasena;

c) operatiivse tasakaalustamise konto piirmäärade puhul võetakse arvesse iga ühenduspunkti ja/või ühendatud ülekandevõrkude spetsiifilisi omadusi, eelkõige järgmist:

i) ühenduspunkti füüsilised omadused;

ii) iga ülekandevõrgu mahuvaru võimalused;

iii) ühenduspunkti kogu tehniline võimsus;

iv) gaasivoo dünaamika ühendatud ülekandevõrkudes.

Operatiivse tasakaalustamise konto väärtuse jõudmisel ettemääratud piirmääradeni võivad kõrvutiasuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid leppida kokku piirmäärade suurendamises, et tagada võrgu kasutajatele jaotatud koguseid, mis on võrdsed nende kinnitatud kogustega, või muul juhul jaotada võrgu kasutajatele kogused võrdeliselt mõõdetud kogusega.

4. Kõrvutiasuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid võivad leppida operatiivse tasakaalustamise konto pidamisest või rakendamisest erinevas jaotusreeglis tingimusel, et see eeskiri avaldatakse ning et võrgu kasutajaid kutsutakse üles esitama kavandatava jaotuseeskirja kohta märkuseid vähemalt kahe kuu jooksul pärast selle eeskirja avaldamist.

Artikkel 10

Suhtlusmenetlused erakorraliste sündmuste puhul

1. Kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid tagavad, et kehtestatakse suhtlusmenetlused, mis võimaldavad kiiret ja samaaegset suhtlust erakorraliste sündmuste puhul. Kui ei lepita teisiti kokku, suhtlevad asjassepuutuvad ülekandesüsteemide haldurid omavahel suuliselt inglise keeles, millele järgneb elektrooniline kirjalik kinnitus.

2. Erakorralisest sündmusest mõjutatud ülekandesüsteemi haldur peab esitama kogu vajaliku teabe sellise erakorralise sündmuse toimumisest, teavitades oma võrgu kasutajaid, kui nende kinnitatud kogustele võib avalduda mõju, vähemalt käesoleva lõike punktide b ja c ulatuses ja kõrvutiasuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurit (haldureid) käesoleva lõike punktide a ja c ulatuses, järgmiselt:

a) võimalik mõju kogustele ja kvaliteedile gaasi puhul, mida on võimalik läbi ühenduspunkti transportida;

b) võimalik mõju asjaomas(t)es ühenduspunkti(de)s aktiivsetele võrgu kasutajatele kinnitatud kogustele;

c) erakorralise sündmuse oodatav ja tegelik lõpptähtaeg.

3. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1227/2011 ([1]) ja selle rakendusaktides kehtestatud sätete kohaldamist.

Artikkel 11

Ühenduslepingutest tulenevate vaidluste lahendamine

1. Kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid püüavad lahendada kõiki ühenduslepingust tulenevaid või sellega seotult tekkivaid probleeme sõbralikult ning sätestama ühenduslepingus vaidluste lahendamise mehhanismi vaidluste puhuks, mida ei õnnestu sõbralikult lahendada.

Vaidluste lahendamise mehhanism peab nägema ette vähemalt järgmise:

a) kohaldatav õigus ning

b) pädev kohus või ekspertide nimetamise tingimused kas institutsionaalse foorumi raames või juhtumipõhiselt, mis võib hõlmata vahekohtumenetlust.

Kui vaidluste lahendamise mehhanism on vahekohtumenetlus, kohaldatakse välisriigi vahekohtu otsuste tunnustamise ja täitmise konventsiooni.

2. Kui vaidluste lahendamise mehhanismi kohta kokkulepe puudub, kohaldatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 44/2001 ([2]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 593/2008 ([3]).

Artikkel 12

Muutmisprotsess

1. Kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid kehtestavad oma ühenduslepingu jaoks läbipaistva ja üksikasjaliku muutmisprotsessi, mille algatab ühe ülekandesüsteemi halduri kirjalik teade.

2. Kui kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid ei suuda muutmisprotsessi suhtes kokku leppida, võivad nad kasutada artikli 11 alusel koostatud vaidluste lahendamise mehhanisme.

III PEATÜKK

MÕÕTÜHIKUD

Artikkel 13

Ühine mõõtühikute komplekt

1. Iga ülekandesüsteemihaldur kasutab määrusega (EÜ) nr 715/2009 seotud mis tahes andmevahetuse ja andmete avaldamise puhul käesolevas artiklis sätestatud ühist mõõtühikute komplekti.

2. Rõhu, temperatuuri, mahu, ülemise küttevääruse, energia ning Wobbe'i indeksi puhul kasutavad ülekandesüsteemide haldurid järgmisi mõõtühikuid:

a) rõhk: baar

b) temperatuur: °C (kraadi Celsiuse järgi)

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1227/2011, 25. oktoober 2011, energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta (ELT L 326, 8.12.2011, lk 1).

([2]) Nõukogu määrus (EÜ) nr 44/2001, 22. detsember 2000, kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (EÜT L 12, 16.1.2001, lk 1).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 593/2008, 17. juuni 2008, lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta („Rooma I") (ELT L 177, 4.7.2008, lk 6).

c) maht: m^3

d) ülemine kütteväärtus: kWh/m^3

e) energia: kWh (ülemise kütteväärtuse alusel)

f) Wobbe'i indeks: kWh/m^3 (ülemise kütteväärtuse alusel)

Rõhu puhul märgivad ülekandesüsteemide haldurid, kas näit viitab absoluutsele (baar (a)) või suhtelisele rõhule (baar (g)).

Mahu võrdlustingimused on 0 °C ja 1,01325 baari (a). Ülemise kütteväärtuse, energia ja Wobbe'i indeksi puhul on võrdlus-süttimistemperatuur vaikimisi 25 °C.

Kui ülekandesüsteemide haldurid edastavad andmeid mahu, ülemise kütteväärtuse, energia ja Wobbe'i indeksi kohta, täpsustavad nad alati, millistel võrdlustingimustel on väärtused arvutatud.

3. Kui üks liikmesriik on ühendatud ainult ühe muu liikmesriigiga, võivad kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid ja pooled, kellega nad suhtlevad, leppida kokku, et määrusega (EÜ) nr 715/2009 seotud andmevahetusel jätkatakse lisavõrdlustingimuste kasutamist, kui nende riiklikud reguleerivad asutused on selle kasutamise heaks kiitnud.

Artikkel 14

Täiendavad mõõtühikud

Ülekandesüsteemide haldurid ja pooled, kellega nad suhtlevad määrusega (EÜ) nr 715/2009 seonduvalt, võivad leppida kokku, et lisaks ühisele mõõtühikute komplektile kasutatakse andmevahetusel või andmete avaldamisel lisamõõtühikuid või -võrdlustingimusi. Sellises olukorras tehakse võrdlustingimuste vaheline ümberarvestus gaasi tegeliku koostise alusel. Kui asjakohane teave gaasi koostise kohta ei ole kättesaadav, peavad kasutatavad ümberarvestustegurid olema kooskõlas lisaga, mis põhineb Euroopa standardi EN ISO 13443 „Maagaas – standardsed võrdlustingimused" kehtival versioonil.

IV PEATÜKK

GAASI KVALITEET JA ODOREERIMINE

Artikkel 15

Gaasi kvaliteedierinevustest tulenevate piiriülese kaubanduse piirangute haldamine

1. Ülekandesüsteemi haldurid teevad koostööd, et vältida gaasikvaliteedi erinevustest tulenevaid piiriülese kaubanduse piiranguid. Kõnealused toimingud, mida ülekandesüsteemide haldurid algatavad ja teevad oma tavapärase tegevuse käigus, võivad hõlmata muu hulgas vahetamist ja kokkusegamist.

2. Kui asjaomased ülekandesüsteemi haldurid ei saa vältida mõnda gaasikvaliteedi erinevustest tulenevat piiriülese kaubanduse piirangut ning riiklikud reguleerivad ametiasutused on selle teatavaks võtnud, võivad kõnealused asutused nõuda ülekandesüsteemi halduritelt kaheteistkümne kuu jooksul järgmisi punktides a–e osutatud toimingute tegemist esitatud järjekorras:

a) teha koostööd ja töötada välja tehniliselt teostatavad alternatiivsed lahendused, millega ei muudetaks gaasi kvaliteedispetsifikatsioone ning mille seas võivad olla vookohustused ja gaasi töötlemine, et kõrvaldada teatavaks võetud piirang;

b) teha ühiselt tehniliselt teostatavate alternatiivsete lahenduste kulude ja kasulikkuse analüüs, et selgitada välja, milline neist on majanduslikult tõhus, ning leida kulude ja kasu jaotus mõjutatud poolte kategooriate kaupa;

c) koostada prognoos iga alternatiivse lahenduse rakendusaja kohta;

d) korraldada väljaselgitatud teostatavate lahenduste üle avalik arutelu ning võtta selle tulemusi arvesse;

e) esitada vastavatele riiklikele reguleerivatele ametiasutustele heakskiitmiseks ja iga asjakohase liikmesriigi muudele pädevatele asutustele teavitamiseks teatavaks võetud piirangu kõrvaldamise ühisettepanek, mis sisaldab selle rakendamise ajakava, lähtudes kulude ja kasulikkuse analüüsist ning avaliku arutelu tulemustest.

Kui asjaomased ülekandesüsteemide haldurid ei jõua lahenduse suhtes kokkuleppele, teatab iga ülekandesüsteemihaldur sellest viivitamata oma riiklikule reguleerivale ametiasutusele.

3. Enne lõike 2 punkti e kohase otsuse vastuvõtmist konsulteerib iga riiklik reguleeriv ametiasutus asjaomaste liikmesriikide reguleerivate ametiasutustega. Otsuse tegemisel võtab iga riiklik reguleeriv ametiasutus arvesse kõrvuti asuvate piirkondade reguleerivate ametiasutuste arvamust, et saavutada kooskõlastatud ja vastastikusel kokkuleppel põhinev otsus.

Artikkel 16

Gaasi kvaliteedi lühiajaline jälgimine – andmete avaldamine

Ülekandesüsteemide haldurid avaldavad oma veebilehel iga ühenduspunkti kohta sagedusega vähemalt üks kord gaasipäeva tunnis kõigis füüsilistes ühenduspunktides vahetult nende ülekandevõrkudesse siseneva gaasi Wobbe'i indeksi ja ülemise küttevääртuse. ENTSOG avaldab määruse (EÜ) nr 715/2009 I lisa punkti 3.1.1 alapunkti 1 alapunkti h kohaselt loodud üleliidulisel kesksel läbipaistvuse platvormil lingi asjakohasele teabele ülekandesüsteemide haldurite veebilehtedel.

Artikkel 17

Gaasi kvaliteedi lühiajalise muutumise kohta teabe andmine

1. Lisaks ühenduspunktidele kohaldatakse käesolevat artiklit ka muude selliste ülekandevõrgupunktide suhtes, kus gaasi kvaliteeti mõõdetakse.

2. Ülekandesüsteemi haldur võib valida ühe või mitu järgmist osalist, kes saavad gaasi kvaliteedi muutumise kohta teavet:

a) vahetult ülekandesüsteemi halduri võrku ühendatud lõppkliendid, kelle tööprotsessidele gaasi kvaliteedi muutused kahjulikku mõju avaldavad, või sellise lõppkliendi, kelle tööprotsessidele gaasi kvaliteedi muutused kahjulikku mõju avaldavad, nimel tegutsev võrgu kasutaja, kui liikmesriigi eeskirjad ei näe ette vahetut lepingulist suhet ülekandesüsteemi halduri ja tema vahetult ühendatud lõppkasutajate vahel;

b) vahetult ülekandesüsteemi halduri võrku ühendatud jaotussüsteemihaldurid, kellel on ühendatud lõppkliente, kelle tööprotsessidele gaasi kvaliteedi muutused kahjulikku mõju avaldavad;

c) vahetult ülekandesüsteemi halduri võrku ühendatud hoiustamissüsteemihaldurid, kelle tööprotsessidele gaasi kvaliteedi muutused kahjulikku mõju avaldavad.

3. Iga ülekandesüsteemihaldur

a) koostab nimekirja gaasi kvaliteeti käsitleva näitliku teabe saamise õigusega pooltest ja haldab seda;

b) teeb eespool esitatud nimekirjas loetletud pooltega koostööd, et hinnata

   i) millist asjakohast teavet gaasi kvaliteedi näitajate kohta esitada;

   ii) teabe esitamise sagedust;

   iii) etteteatamise aega;

   iv) suhtlusmeetodit.

4. Lõige 3 ei pane ülekandesüsteemide halduritele kohustust paigaldada täiendavaid mõõte- või prognoosimisseadmeid, kui riiklik reguleeriv asutus teisiti ei nõua. Käesoleva artikli lõike 3 punkti b alapunkti i kohane teave esitatakse ülekandesüsteemi halduri parima hinnanguna antud ajahetkel ning teabe saaja sisemiseks kasutamiseks.

Artikkel 18

Gaasi kvaliteedi pikaajaline jälgimine ülekandesüsteemides

1. ENTSOG avaldab igal teisel aastal ülekandesüsteemide gaasi kvaliteedi jälgimise pikaajalise ülevaate, et teha kindlaks gaasi kvaliteedinäitajate potentsiaalsed suundumused ning vastav potentsiaalne varieeruvus järgmisel kümnel aastal. Esimene selline pikaajaline gaasi kvaliteedi jälgimise ülevaade avaldatakse koos 2017. aasta kümneaastase võrguarenduskavaga.

2. Ülevaade põhineb ENTSOGis määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 12 lõike 1 kohaselt kehtestatud piirkondliku koostöö raames kogutud sisendil.

3. Gaasi kvaliteedi pikaajalise jälgimise ülevaade hõlmab vähemalt Wobbe'i indeksit ja ülemist küttevääртust. Pärast lõikes 8 osutatud sidusrühmadega konsulteerimist võib lisada täiendavaid gaasi kvaliteedinäitajaid.

4. Gaasi kvaliteedi pikaajalise jälgimise ülevaade kirjeldab gaasi kvaliteedi perspektiivist potentsiaalseid uusi tarneallikaid.

5. Selleks et teha kindlaks vastavate ülevaates kasutatavate tarneallikate jaoks gaasi kvaliteedinäitajate võrdlusväärtused, analüüsitakse eelmisi aastaid. Kõnealuseid andmeid võib asendada sidusrühmade sisendandmetega, mis saadakse lõikes 8 osutatud sidusrühmade kaasamise käigus.

6. Analüüsiga tuleb iga uuritava gaasi kvaliteedinäitaja ja iga piirkonna kohta leida vahemik, mille piires näitaja võib muutuda.

7. Gaasi kvaliteedi pikaajalise jälgimise ülevaade peab olema kooskõlas ja seda tuleb ühtlustada samal ajal koostatava ENTSOGi ELi hõlmava kümneaastase võrguarenduskavaga.

8. ELi hõlmava kümneaastase võrguarenduskava puhul kasutatavat sidusrühmade konsulteerimise protsessi laiendatakse nii, et see hõlmaks ühe elemendina gaasi kvaliteeti. Selle protsessi käigus kutsutakse sidusrühmi üles esitama ENTSOGile oma seisukohti tarnitava gaasi kvaliteedinäitajate arengu kohta.

Artikkel 19

Odoreerimistavade erinevustest tulenevate piiriülese kaubanduse tõkete haldamine

1. Kui asjaomased ülekandesüsteemi haldurid ei saa vältida mingit odoreerimistavade erinevustest tulenevat piiriülese kaubanduse piirangut ning liikmesriikide ametiasutused on selle teatavaks võtnud, võivad kõnealused asutused nõuda, et ülekandesüsteemi haldurid saavutaksid teatavaks võetud piirangu lahendamiseks kuue kuu jooksul kokkuleppe, mis võib hõlmata vahetust ja vookohustusi. Asjaomased kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurid esitavad kokkuleppe oma vastavatele riiklikele ametiasutustele heakskiitmiseks.

2. Kui asjaomased ülekandesüsteemide haldurid ei suuda lõikes 1 osutatud kuuekuulise perioodi jooksul kokkuleppele jõuda või kui riiklikud ametiasutused nõustuvad, et asjaomaste kõrvuti asuvate piirkondade ülekandesüsteemide haldurite pakutud kokkulepe ei ole piirangu kõrvaldamiseks piisavalt tõhus, peavad asjaomased ülekandesüsteemide haldurid koostama koostöös riiklike ametiasutustega järgmise kaheteistkümne kuu jooksul üksikasjaliku kava, mis sätestab kõige kulutõhusama meetodi teatavaks võetud piirangu kõrvaldamiseks konkreetses piiriüleses ühenduspunktis.

3. Lõikest 2 tulenevate kohustuste täitmiseks teevad asjaomased ülekandesüsteemide haldurid järgmised toimingud esitatud järjekorras:

a) koostavad valikuvariandid piirangu kõrvaldamiseks, selgitades välja ja hinnates järgmist:

   i) üleminek piiriülesele füüsilisele odoreerimata gaasi voole;

   ii) potentsiaalne füüsiline odoreeritud gaasi voog odoreerimata ülekandevõrku või selle osasse ning allavoolu ühendatud süsteemidesse;

   iii) piiriülese füüsilise gaasivoo vastuvõetav lõhnaainesisaldus;

b) teevad ühiselt tehniliselt teostatavate variantide kulude ja tulude analüüsi, et teha kindlaks majanduslikult tõhusad lahendused. Selline analüüs

   i) võtab arvesse turvalisuse taset;

   ii) sisaldab teavet transporditava gaasi prognoositavate mahtude ning taristuinvesteeringuteks vajalike kulude üksikasjade kohta;

   iii) kirjeldab kulude ja kasulikkuse jaotumist mõjutatud poolte kategooriate vahel;

c) koostada prognoos iga alternatiivse lahenduse rakendusaja kohta;

d) korraldavad avaliku arutelu ning võtavad selle tulemusi arvesse;

e) esitavad riiklikele ametiasutustele heakskiitmiseks teostatavad lahendused koos kulude tagasisaamise mehhanismiga ning rakendamise ajakavaga.

Kui riiklikud ametiasutused on lahenduse heaks kiitnud, rakendatakse see kooskõlas punktis e sätestatud ajakavaga.

4. Kui riiklikud ametiasutused ei kiida võimalikku lõike 3 punkti e kohaselt esitatud lahendust heaks kuue kuu jooksul selle esitamisest või kui asjaomased ülekandesüsteemide haldurid ei esita lahendust lõike 2 kohase 12kuulise raamistiku piires, rakendatakse üleminek piiriülesele füüsilisele odoreerimata gaasi voole riiklike ametiasutuste heakskiidetud ajakava raames, kuid mitte hiljem kui nelja aasta jooksul. Kui üleminek odoreerimata gaasile on tehniliselt lõpule viidud, kiidavad ülekandesüsteemide haldurid heaks sellised piiriülestes gaasivoogudes säilinud järk-järgult vähenevad lõhnaainekogused, mis ei ole võimalik tehniliselt vältida.

V PEATÜKK

ANDMEVAHETUS

Artikkel 20

Üldsätted

1. „Vastaspooled" tähendab käesoleva peatüki kohaldamisel võrgu kasutajaid, kes on aktiivsed

a) ühenduspunktides või

b) nii ühenduspunktides kui ka virtuaalsetes kauplemiskohtades.

2. Määruse (EÜ) nr 715/2009 I lisa punktiga 2.2, määrusega (EL) nr 984/2013, määrusega (EL) nr 312/2014, määrusega (EL) nr 1227/2011 ja käesoleva määrusega ette nähtud nõuded, mis käsitlevad andmete vahetamist ülekandesüsteemide haldurite vahel ja nende edastamist ülekandesüsteemide halduritelt vastaspooltele, täidetakse artiklis 21 sätestatud ühiste andmevahetuslahenduste abil.

Artikkel 21

Ühised andmevahetuslahendused

1. Olenevalt artikli 20 lõike 2 kohastest andmevahetusnõuetest võib rakendada ja kasutada järgmiseid andmevahetuse liike:

a) dokumendipõhine andmevahetus: andmed sisestatakse faili ja neid vahetatakse automaatselt vastavate IT-süsteemide vahel;

b) integreeritud andmevahetus: andmeid vahetatakse otse vastavates IT-süsteemides oleva kahe rakenduse vahel;

c) interaktiivne andmevahetus: andmeid vahetatakse interaktiivselt veebilehitsejaga veebirakenduse kaudu.

2. Ühised andmevahetuslahendused koosnevad protokollist, andmevormingust ja võrgust. Iga lõikes 1 nimetatud andmevahetuse liigi puhul kasutatakse järgmiseid ühiseid andmevahetuslahendusi:

a) andmete dokumendipõhise vahetamise puhul:

   i) protokoll: AS4;

   ii) andmevorming: Edig@s-XML või samaväärne andmevorming, mis tagab samal tasemel koostalitlusvõime. ENTSOG avaldab sellise samaväärse andmevormingu;

b) ühendatud andmevahetuse puhul:

   i) protokoll: HTTP/S-SOAP;

   ii) andmevorming: Edig@s-XML või samaväärne andmevorming, mis tagab samal tasemel koostalitlusvõime. ENTSOG avaldab sellise samaväärse andmevormingu;

c) andmete interaktiivse vahetamise protokoll on HTTP/S.

Kõigi punktides a–c sätestatud andmevahetuse liikide võrk on internet.

3. Kui ilmneb potentsiaalne vajadus ühise andmevahetuslahenduse muutmise järele, peaks ENTSOG omal algatusel või ACERi taotlusel hindama vastavaid tehnilisi lahendusi ja koostama potentsiaalsete vajalike muudatuste kulude ja tulude analüüsi, mis sisaldab põhjuseid, mille tõttu tehniline arendus vajalik on. ENTSOG korraldab kõiki sidusrühmi kaasava avaliku arutelu, mille käigus esitletakse ka hindamise tulemusi ning kulude ja kasulikkuse analüüsil põhinevaid ettepanekuid.

Kui ühiste andmevahetuslahenduste muutmist peetakse vajalikuks, esitab ENTSOG määruse (EÜ) nr 715/2009 artiklis 7 sätestatud korras ettepaneku ACERile.

Artikkel 22

Andmevahetussüsteemi turvalisus ja kättesaadavus

1. Iga ülekandesüsteemihaldur ja iga vastaspool vastutab selle eest, et oleks tagatud sobivate turvameetmete rakendamine. Eelkõige peavad nad

a) turvama suhtlusahelat, et tagada turvaline ja usaldusväärne teadete edastamine, mille hulka kuulub konfidentsiaalsuse kaitse krüpteerimise abil, terviklikkuse ja ehtsuse tagamine saatja allkirja abil ning lahtiütlemise vältimine allkirjastatud kinnituse abil;

b) rakendama sobivaid turvameetmeid, et vältida volitamata juurdepääsu oma IT-taristule;

c) teatama viivitamata teistele pooltele, kellega nad suhtlevad, igast volitamata juurdepääsust, mis on või võib olla nende endi süsteemis toimunud.

2. Iga ülekandesüsteemihaldur vastutab enda süsteemi kättesaadavuse tagamise eest ning

a) võtab sobivad meetmed, mille ulatus on kuni internetiteenuse pakkuja(te) võrguühendus(t)eni, vältimaks, et üks rikkekoht võiks muuta andmevahetussüsteemi mittekättesaadavaks;

b) hangib oma internetiteenuse pakkuja(te)lt vastavad teenused ja toe;

c) hoiab plaanipärasest IT-hooldusest tuleneva seisakuaja minimaalsena ja teatab sellest oma vastaspooltele õigel ajal enne kavandatavat teenusekatkestust.

Artikkel 23

Ühiste andmevahetuslahenduste rakendamine

1. Olenevalt artikli 20 lõike 2 kohastest andmevahetusnõuetest peavad ülekandesüsteemide haldurid tegema kättesaadavaks artiklis 21 sätestatud ühised andmevahetuslahendused ja neid kasutama.

2. Kui ülekandesüsteemi halduri ja asjaomaste vastaspoolte vahel on käesoleva määruse jõustumise kuupäeval andmevahetuslahendused kasutusel ning juhul, kui olemasolevad andmevahetuslahendused on kooskõlas artikliga 22 ja artikli 20 lõike 2 kohaste andmevahetusnõuetega, võib pärast võrgu kasutajatega konsulteerimist jätkata olemasolevate andmevahetuslahenduste kasutamist tingimusel, et ülekandesüsteemi pädev riiklik reguleeriv ametiasutus selle heaks kiidab.

Artikkel 24

Ühiste võrgukäitusvahendite väljatöötamine

1. ENTSOG koostab iga artikli 20 lõike 2 kohase andmevahetusnõude jaoks kooskõlas määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 8 lõike 3 punktiga a ühise võrgukäitusvahendi ning avaldab selle oma veebilehel. Ühise võrgukäitusvahendiga nähakse ette vastava andmevahetusnõude seisukohast asjakohane ühine andmevahetuslahendus. Ühine võrgukäitusvahend võib hõlmata ka ärinõuete kirjeldusi, andmesisu vormingut, andmete väljastamise haldust ning rakendussuuniseid.

2. ENTSOG kehtestab läbipaistva protsessi kõigi ühiste võrgu käitamise vahendite väljatöötamiseks. ENTSOG korraldab konsultatsiooni iga ühise võrgukäitusvahendi üle.

VI PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 25

Rakendamise järelevalve

1. ENTSOG jälgib ja analüüsib hiljemalt 30. septembriks 2016 kooskõlas määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 8 lõigetest 8 ja 9 tulenevate jälgimis- ja aruandluskohustustega, kuidas ülekandesüsteemide haldurid on rakendanud käesoleva määruse II–V peatükki, ning esitab ametile kogu vajaliku teabe, mis võimaldab viimasel täita enda määruse (EÜ) nr 715/2009 artikli 9 lõikest 1 tulenevaid kohustusi.

2. Hiljemalt 31. juuliks 2016 esitavad ülekandesüsteemide haldurid ENTSOGile kogu vajaliku teabe, mis võimaldab ENTSOGil täita oma lõikest 1 tulenevaid kohustusi.

Artikkel 26

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. maist 2016, ilma et see piiraks artikli 5 kohaldamist.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja kõikides liikmesriikides vahetult kohaldatav.

Brüssel, 30. aprill 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

Võrdlustingimustele vastavad teisendustegurid

Võrdlustemperatuur °C (põlemine, maht)	25/20 kuni 25/0	25/20 kuni **15/15**	25/20 kuni 0/0	25/0 kuni **15/15**	25/0 kuni 0/0	**15/15** kuni 0/0
Mahupõhine tegelik ülemine kütteväärtus	1,0738	1,0185	1,0766	0,9486	1,0026	1,0570
Mahupõhine tegelik alumine kütteväärtus	1,0738	1,0176	1,0741	0,9477	1,0003	1,0555
Wobbe'i indeksi tegelik väärtus	1,0736	1,0185	1,0764	0,9487	1,0026	1,0569

Allikas: EN ISO 13443 „Maagaas – standardsed võrdlustingimused"